

Hemsedal kommune

postmottak@hemsedal.kommune.no

Drammen, 3. februar 2021

Dette brevet sendes på vegne av DNT Drammen og Omegn, Kongsberg og Omegns Turistforening, DNT Ringerike, Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud, Vestmarka krets av Norges speiderforbund, Naturvernforbundet i Buskerud, NOF avd. Buskerud, Drammen klatreklubb, Buskerud KFUK-KFUM Speidere, Buskerud orienteringskrets, NOTS Drammen og Omegn, Buskerud Botanisk forening.

Detaljregulering for Kjelhovda, Hemsedal

Innspill

Forum for natur og friluftsliv Buskerud (FNF Buskerud) viser til planforslag til detaljregulering for Kjelhovda på Hemsedal, og takker for muligheten til å uttale oss om saken.

Natur og arter utrykkes i en skremmende fart, og arealendringer er den viktigste årsaken. Bit-for-bit nedbygging av natur fører til tap av viktige natur- og friluftsområder.

For å stanse denne negative utviklingen, er vi avhengig av at kommunene tar beslutninger om et område skal bygges ut eller bevares, basert på best mulig tilgjengelig kunnskap.

Kjelhovda – et naturlig skille mellom aktivitet og uberørt natur

Kjelhovda er et blikkfang i Hemsedal-fjella, og fungerer som et naturlig og tydelig skille mellom aktiv fritidsbebyggelse i vest, og myrer, vann og støler i øst. Her kan menneskene få utfolde seg i skibakken og i skisporene på den ene siden av kollen, og dyrene få beite og leve i fred på den andre siden.

Å tillate hytteutbygging på Kjelhovda vil endre området naturlige karakter betraktelig. Ikke bare vil utbyggingen ødelegge for det naturlige uttrykket i området, det vil også få store konsekvenser for det biologiske mangfoldet på den østlige siden av kollen.

Villrein

Norge forvalter de siste livskraftige bestandene av villrein i Europa, og har et særskilt ansvar for å ta vare på den ville fjellreinen som lever på vidda. Villrein er i dag på den globale rødlista, og blir stadig mer truet også her til lands. Den største trusselen mot villrein i dag er inngrep som bygging av hytter, veier og kraftanlegg. Dette innskrenker og deler opp leveområdene.

Kommuner og andre myndigheter har ansvaret for å hindre skade på villreinens leveområder, gjennom bruk av plan- og bygningsloven og annet lovverk. Alle kommuner som har villreinområder innenfor kommunegrensa eller grenser til slike områder, skal vurdere hvordan de kan ta hensyn til villreinen i sine arealplaner.

Da regional plan for Nordfjella ble bestilt av Miljødepartementet i 2007 (Vedtatt 2014), var premisset at en randzone utenfor villreinens leveområde skulle være med som en del av planen. Dette skapte ifølge Naturvernforbundet stor motstand hos de involverte kommunene, og randsonen ble derfor ikke en del av planen. Bakgrunnen for forslaget om randzone var at man på et tidlig stadium i en planprosess kan avdekke hvordan planene i området vil påvirke livet til villreinen.

For å bøte på mangelen av en randzone, ble det lagt inn føringer i planen for Nordfjella. I § 2.9 Naturmangfold står det derfor følgende:

“I oppfølgende kommunal planlegging skal kommunene ivareta naturmangfold i henhold til de rammer naturmangfoldloven setter. For planer og tiltak som kan påvirke villreinens leveområder, skal virkningene for villrein utredes særskilt (jfr. naturmangfoldlovens §§ 8-12). Planer og tiltak utenfor planområdet som kan påvirke villreinen i Nordfjella skal også utrede konsekvenser for dette (jfr. plan- og bygningsloven, naturmangfoldloven og forskrift om konsekvensutredninger).”

Hemsedal kommune har ikke gjort denne avklaringen i planarbeidet sitt. FNF Buskerud er enig med Naturvernforbundet i at dette er en alvorlig feil ved saksbehandlingen. De regionale planene skal avgrense nasjonale villreinområder og fastsette en langsiktig arealforvaltning som balanserer bruk og vern for de aktuelle fjellområdene med randsoner.

I den regionale planen for Nordfjella, står det videre:

§ 3.1.1. Bygg: Det skal ikke etableres nye fritidsbygg i nasjonalt villreinområde.

§3.1.2 Allmenn ferdsel: Det kan kun etableres nye stier og løyper i denne sonen når det er viktig av hensyn til villreinen, av sikkerhetsmessige hensyn, eller av hensyn til den helhetlige forvaltningen av Hallingskarvet nasjonalpark.

En større utbygging av hytter på Kjelhovda vil bidra til økt utbygging av skitraseer innover i Holdeskaret på den østlige siden av kollen, som igjen vil påvirke villreinen sitt leveområde. Villrein trenger store leveområder og skyr menneskers aktivitet. Ved økt menneskelig aktivitet øst for Kjelhovda, vil villreinen

slutte å bruke området.

Vi i FNF Buskerud ønsker at Hemsedal kommune avklarer randsonen for villrein i fjellområdene, og hindrer all fremtidig utbygging og organisert ferdsel her.

Fugl

Forskning viser at fjellfuglbestandene er redusert med ti prosent over hele Europa siden 2000. Her i Norge opplever vi en markant nedgang i fuglebestander som lirype, fjellrype, gauk, heipiplerke, gråsisik, bjørkefink, lappspurv, sivpurv og snøspurv.

Hovedårsaken i nedgangen i fjellfuglbestandene skyldes klimaendringer og nedbygging av areal.

Kjelhovda reguleringsområde er et typisk leveområde for flere av disse artene. Det er gjort funn av rødlistede arter som lirype, fjellvåk, bergirisk og blåstrupe i området.

Ifølge Naturvernforbundet finns det mest sannsynlig også heilo, ringtrost, haukugle, tårnfalk, smålom, storskarv, ravn, heipiplerke, jernspurv m.m. i området, og viser at det ikke har blitt gjort grundige nok undersøkelser iht. planbeskrivelsene.

FNF Buskerud er derfor enig med Naturvernforbundet i at det må gjøres en grundigere ornitologisk undersøkelse av området til våren når fuglene er tilbake i området etter vinteren.

Myr

Myrarealet i Norge er gjennom de siste 80 årene redusert med en tredel på grunn av grøfting, oppdyrking, skogplanting, torvuttak og utbygging. Regjeringen og Statsforvalteren jobber i dag med å restaurere myr. De jobber også for å få kommuner og private grunneiere til å bidra i restaureringsarbeidet, og i hvert fall ikke tilrettelegge for mer utbygging av myra.

Myrene lagrer store mengder karbon, og bidrar i svært stor grad til å redusere karbonutslippet. 1 km² myr lagrer karbon tilsvarende det 150.000 biler slipper ut på et år. Dersom vi ikke hadde gravd opp myra, hadde vi ikke tenkt å bruke masse ressurser på å redusere karbonutslippet hvert år. Det samme gjelder for flom. Vi bruker masse tid og ressurser på å hindre flom og reparere skader fra flom. Dette er samfunnsproblemer som myra ordner for oss- helt gratis.

Samtidig magasinerer myrer vann, og er leveområde for massevis av planter og dyr.

I det planlagte hytteområdet er det tre store myrområder som bør vernes mot utbygging.

Utbygging i strid med FNs bærekraftsmål

I Hemsedal kommune sitt eget planprogram er det vedtatt at kommunes planer ikke skal være i strid med FNs 17 utviklingsmål for bærekraft.

FNs bærekraftsmål er å stanse klimaendringene innen 2030. Et av målene (punkt 15.4) er å skulle bevare økosystemene i fjellområdene, inkludert det biologiske mangfoldet, for å bidra til en bærekraftig utvikling.

Dagens hytter har mer enn doblet seg i størrelse på tjue år, og gjennomsnitts hyttestørrelse er i dag på ca. 100 m³. I tillegg har alle nye hytter innlagt strøm og vann, og har tilgang til vei og parkeringsplass. Samlet sett øker klimautslippene og presset på naturen.

En videre utbygging av disse fjellområdene må derfor sies å være i strid med bærekraftmålene og kommunens eget planprogram.

Konklusjon

FNF Buskerud ber Hemsedal kommune om å stanse videre hytteutbygging i Nordefjella og på Kjelhovda. Hytteutbyggingen har en kortsiktig økonomisk gevinst, men vil påvirke klima og naturen i området for all fremtid.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Kaja Høgås
Koordinator
FNF Buskerud